

IN DE MARGE

Odyssee van een archief. Leo Dumoulin

Het blijft een intrigerend vraagstuk. Hoe komt het persoonlijk archief van een gewone priester, verbonden aan het bisdom Brugge, in de benedictijnenabdij van Steenbrugge terecht? De katholieke clerus kent immers van oudsher een vrij strikte scheiding tussen de reguliere en de seculiere geestelijkheid. De abdij van Steenbrugge stond echter bekend als een verzamelcentrum van archief en documentatie over de Vlaamse beweging. Dat heeft de recent verschenen inventaris aangetoond.¹ De West-Vlaamse priester Leo Dumoulin (1890-1942) was een van de leveranciers van 'documentatie'.

Dumoulin ontwikkelde een Vlaams bewustzijn aan het Klein Seminarie van Roeselare. Onder invloed van de Eerste Wereldoorlog en zijn contacten nadien met Robrecht De Smet en het tijdschrift *Vlaanderen* evolueerde hij naar een sterk anti-Belgisch, integraal katholiek Vlaams-nationalisme. Tot 1934 bepaalde Dumoulin mee de richting van het Algemeen Katholiek Vlaams Studentenverbond (AKVS). Hij werd hoofdredacteur van *De Vlaamsche Vlagge* en behoorde tot de redactie van het *Vlaggeboek* dat in 1926 dankzij zijn inspanningen als jubileumboek verscheen. Dumoulin maakte ook deel uit van de kernredactie van het blad *Jong Dietschland* (1927-1933).

Voor het studie- en bronnenmateriaal dat hij verzamelde bij de hierboven vermelde activiteiten, zocht Dumoulin een geschikte bewaarplaats en aangezien een kloostergemeenschap meer continuïteit kon bieden dan een pastorij kwam hij terecht in Steenbrugge. In 1938 overhandigde hij een bundel Rodenbachiana en wat briefwisseling over *De Vlaamsche Vlagge* en het genootschap

De Vlaamsche Vlagge, Driemaandelijks tijdschrift voor het Vlaamsch Studentenvolk, jg. 49, 1924, nr. 2. [ADVN, VY820]

De Swighende Eede. Dom Smits en abt Modest Van Assche meenden echter dat deze documenten beter pasten in de collectie van het Museum van de Vlaamse Letterkunde, het latere Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven (nu AMVC-Letterenhuis). Pas enkele maanden na het overlijden van Dumoulin werd een ruiloperatie met het Museum doorgevoerd. Inmiddels was de rest van het Dumoulinarchief ondergebracht bij zijn zussen Julia en Martha Dumoulin, met de uitdrukkelijke instructie het archief niet te verkopen maar

aan een instelling te schenken. De zusters keken in de richting van dom Modest Van Assche en de abtjibibliotheek van Steenbrugge, maar de abt hield de boot af. In februari 1957 werd de zaak echter urgent: Julia ging verhuizen en vroeg dom Amandus Dumon, bibliothecaris van Steenbrugge, om zo snel mogelijk twee grote kartonnen dozen met boeken, tijdschriften en briefwisseling van haar gestorven broer op te halen. Eerder had ze al een lijst van het archief opgesteld. De boeken en tijdschriften werden opgenomen in de bibliotheek. De archiefstukken bestonden uit manuscripten van toneelstukken, een kleine bundel brieven en twee notitieboeken waarin Dumoulin niet alleen veel aantekeningen had opgenomen maar ook tal van krantenbijdragen had geplakt. Die stukken nam Amandus Dumon op in zijn eigen collectie en zo kwamen ze via de bewaargeving van het archief van Steenbrugge in het ADVN terecht. Deze korte bespreking toont aan dat de kronkelwegen van een archiefoverdracht van belang zijn bij de studie van de stukken zelf.² [rc & LVdW]

(1) T. Cobbaert, *Inventaris van het Fonds Sint-Pietersabdij van Steenbrugge*, Antwerpen, 2008.

(2) L. Vandeweyer, Verschaeve schrijft paus Benedictus XV in naam van de Frontbeweging. De getuigenis in de schrijfboeken van Leo Dumoulin, in: *Wetenschappelijke tijdingen*, jg. 67, 2008, nr. 3, pp. 236-253.